

Fornyings administrasjons- og kirkedepartement Kirkeavdelingen
Postboks 8004, Dep
0030 OSLO

Vår ref.
10/2007-7/INHA

Deres ref.

Dato:
23.09.2010

Svar på høring om endringer i gravferdslov og kirkelov

Viser til brev av 30.06.2010 fra Det kongelige fornyings, administrasjons- og kirkedepartement om høring om endringer i gravferdslov og kirkelov.

Høringssvar til

"Forslag om endringer i gravferdsloven og kirkeloven"

Fra Bergen kirkelige fellestråd

Vi takker for muligheten til å komme med innspill til *"Forslag om endringer i gravferdsloven og kirkeloven"*.

Bergen kirkelige fellestråd er i hovedsak enig i hovedinnholdet i lovforslaget:

- at det blir tydeliggjort at gravlegging skal skje med respekt for avdødes religion og livssyn
- at tros- og livssynssamfunn likestilles når det gjelder å gjennomføre seremonier ved åpning av nye gravplasser
- at det etableres et kontaktforum vedrørende gravferd der ulike tros- og livssynssamfunn i kommunen deltar
- at kirkelig fellestråd fortsatt skal være ansvarlig gravferdsmyndighet i kommunen

Bergen kirkelige fellestråd merker seg også forslaget til endringer i kirkeloven.

Vi er spesielt opptatt av at KL § 5 endres slik at det blir større rom for omorganisering i den lokalkirkelige sammenheng. Bergen kirkelige fellestråd mener det haster med å finne frem til en ordning med felles ledelse og arbeidsgiveransvar for alle ansatte i menigheten. Vi mener denne ledelsen og dette arbeidsgiveransvaret bør ligge på prostiplan (etter en justert prostimodell).

For øvrig har vi følgende kommentarer til noen av punktene i forslaget:

Forslag endringer Gravferdslov

Bergen kirkelige fellesråd har ikke noe imot at Gravferdslovens begrepsbruk gjøres livssynsnytral, men mener at gravplass er et minst like godt navn som gravlund. Gravlund er fremmedartet på nynorsk og i dagligtale på Vestlandet. Gravplass er allerede et innarbeidet begrep, noe høringsnotatet også viser ved at det noen plasser er brukt gravplass i stedet for gravlund.

Bergen kirkelige fellesråd har motforestillinger til endringen av 8 dagers fristen. Vi er bekymret for at en den nye fristen på 14 dager blir en norm for byrå og menigheter når en seremoni skal planlegges. Hensynet til den avdødes verdighet er viktig for oss, det er av denne grunn ikke ønskelig at oppholdet på bårerom blir lenger enn nødvendig. Dette er en av de få regler som beskytter den avdøde.

Vi ser klart at det er viktig å også ta hensyn til de etterlatte. Det å få tatt de nødvendige beslutninger og gjennomføre seremoni innen rimelig tid er viktig. Men det er også viktig å få sorgprosessen i gang hos de etterlatte, og da bør det ikke ta for lang tid før seremonien gjennomføres.

Bergen kirkelige fellesråd mener at dagens ordning med unntak fra fristen etter Gravferdslovens § 13 ivaretar tilfellene der pårørende har spesielle behov.

Oppbevaring av kister i opptil 6 dager ekstra vil medføre en merkostnad med henhold til drift av bårerom med kjøøl og eventuelt også behov for ekstra areal.

Bergen kirkelige fellesråd mener det er ønskelig å likestille de to gravleggingsformene kremasjon og kistebegravelse. Dette er viktig av hensyn til den enkeltes valgfrihet, av miljøhensyn og av hensyn til en god utnyttelse av gravplassene. For å få dette til må kremasjon være avgiftsfri.

Bergen kirkelige fellesråd hilser velkommen en dialog med andre tros- og livssynssamfunn, og mener dette vil være nyttig for å ivareta vårt ansvar på en god måte. Vi har imidlertid spørsmål om hvem som kan regnes som den rette representant for de tros- og livssynssamfunn som er virksomme på stedet. Virksomme på stedet er en vag betegnelse og vi mener at det bør være spesifikke krav til organisasjon, og at det bør være et registrert trossamfunn, slik at det er en viss mulighet for å finne den rette stedlige representanten.

Bergen kirkelige fellesråd mener også det er ønskelig å ta hensyn til de største religiøse gruppene, noe BKF alltid har forsøkt å praktisere. Men vi har spørsmål om hvor mye tilrettelegging en plikter å gjennomføre?

Bergen kirkelige fellesråd har tilrettelagt gravfelt for muslimske graver og graver for den hellige Nikolais ortodokse menighet i Bergen, ett felt / område for hver religion. Vi har som storby erfaring med at omliggende kommuner ikke har tilrettelagte graver, men det skjer bare unntaksvis at vi får søknad om utenbys begravelser av for eksempel muslimer. Vi opplever også at for de som bor i byen er gravplassens geografiske beliggenhet viktigere enn tilretteleggingen.

Bergen kirkelige fellesråd vil foreslå at det gis mulighet til å fastsette en frigravstid på 20 år, men mulighet til å sette fredningstiden på graven til for eksempel 25 eller 30 etter jordbunnsforholdene. Det blir ved dette like rettigheter i forhold til fri grav over hele landet, uavhengig av hvordan forholdene er på det enkelte stedet.

Krav om legeerklæring før kremasjon og gravlegging oppheves. Denne endringen kan gjennomføres forutsatt at skiftelovens system med "Melding om dødsfall" fra skifteretten / lensmannen i den kommunen hvor avdøde døde, beholdes. Denne meldingen er nødvendig for å kvalitetssikre opplysningene i den undertegnede begjæring om gravlegging; for eksempel

kan dødsdato og sted være feil. Feil medfører en ufullstendig registerføring jfr. Gravferdslovens § 25 og dens forskrifter § 35.

Gravferdslovens § 16 2. ledd;

Når fester dør skal dødsboet gi melding til hvem festeretten ønskes overført til. Det er ikke praktisk mulig å kontrollere hva som er dødsboet, spesielt ikke der det foreligger privat skifte. Dødsboet er ukjent med hvilke plikter de har, og i mange sammenhenger heller ikke om avdøde hadde ansvar for graver. Gravferdsmyndigheten har på bakgrunn av dette store vansker med hvem de skal peke på som rette vedkommende ved overføring av feste for graver. Dette gjør det vanskelig å føre korrekt gravregister og forsvarlig saksbehandling. Det blir uklart om hvem som er rette fester for graven og eier av gravminnet. Graver blir da stående uten fester, og fellesrådene kan bli objektivt ansvarlig for skader som gravminnet eventuelt forvolder.

Videre foreslår vi at § 19 i gravferdsloven i tillegg til å vise til §§17 og 18; også viser til §§1 5 og 16. Dette gjelder likestilling av funksjonen "ansvarlig for grav" og "fester".

Forslag endringer Kirkelov

Bergen kirkelige fellesråd stiller seg bak endringen i Kirkelovens § 5 3 ledd som åpner for økt samarbeid og samordning av ledelse og arbeidsgiver myndighet.

Det er videre ønskelig at det allerede nå legges til rette for økt samarbeid ved avtaler med mulighet for å etablere kirkelige organer ved avtale. Dette kan gjøres ved å innarbeide bestemmelser som i Kommuneloven, for eksempel vertskommune og interkommunale foretak. Fellesrådene i Norge opplever som kommunen at det er behov for effektivisering og profesjonalisering av enkelte oppgaver, og et utstrakt samarbeid på tvers av fellesråd vil kunne avhjelpe dette. Det er viktig for Bergen kirkelige fellesråd at så stor andel som mulig av midlene man har, går til utadrettet virksomhet.

Klageorgan. På bakgrunn av at det kan komme endringer i organiseringen av Den norske kirke bør det allerede nå etableres en hjemmel i lovverket som gir mulighet til å etablere et uavhengig klageorgan for de kirkelige organer. Det bør ikke være et kirkelig organ som overprøver det underordnede kirkelige organet, spesielt der Den norske kirke ivaretar ansvar på vegne av samfunnet generelt. Dette er særlig viktig for den tilliten som det er nødvendig at kirken har som objektivt forvaltningsorgan i gravferdsforvaltningen der kravet er at det skal gjøres livssyns nøytrale vurderinger. Et annet eksempel er forvaltning av fredede og verneverdige kirkebygg.

Klageorganet kan for eksempel være tillagt fylkesmannens forvaltning som har god erfaring med mangfoldet i forvaltningen.

Bergen kirkelige fellesråd er enig i at det er viktig at det er gitt hjemmel for å utstede barneomsorgsattest i kirkelovens § 29.

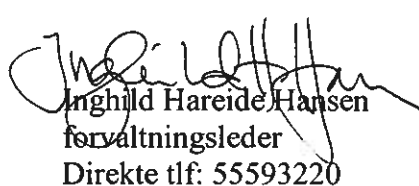
Det er i møte i Bergen kirkelige fellesråd 22.09.2010, sak 042/10 gjort følgende vedtak:

Kirkevergens forslag til vedtak:

Bergen kirkelige fellesråd vedtar høringsvar til gravferdslov og kirkelov slik det foreligger.

Med vennlig hilsen

Kjell Bertel Nyland
kirkeverge

Inghild Hareide Hansen
forvaltningsleder
Direkte tlf: 55593220